

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र
एम. ए. भाग २ सत्र ३ व ४ मराठी
मार्च/एप्रिल २०२६ परीक्षा

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. शैक्षणिक वर्ष २०२४ – २०२५ पासून राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार एम. ए. भाग २ चा अभ्यासक्रम सुधारित करण्यात आला आहे. सदर सुधारित अभ्यासक्रमानुसारचे सत्र ३ व ४ चे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या **अभ्यास केंद्राकडे** जमा करणे आवश्यक आहे.

नियम :

1. विद्यार्थ्यांनी तुम्ही निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी एक असे स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहेत. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद/ A4 size paper वापरावा.
2. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
3. लिहून पूर्ण केलेले सर्व पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यास केंद्रावर विहित वेळेत पोहोच करावेत (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.
4. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपण निवडलेल्या अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधून आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.
5. एकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्वमूल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
6. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक

यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.

- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नांव : .....

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र : .....

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय : .....

परीक्षा बैठक क्रमांक

1. अभ्यास केंद्राचे नाव -----

2. विद्यार्थ्यांचे पूर्ण नाव -----

3. पूर्ण पत्ता : -----

----- पिन कोड नं.-----

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ----- सत्र -----

6. पेपरचे नाव : -----

7. पेपर क्रमांक : -----

8. सबजेक्ट कोड : -----

9. परीक्षा बैठक क्रमांक -----

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. : -----

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : -----

12. विद्यार्थ्यांची स्वाक्षरी : -----

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : -----

परीक्षकांची स्वाक्षरी : -----

MAU0325MML601I1: समाजभाषाविज्ञान

१. समाजभाषाविज्ञान म्हणजे काय? ते सांगून समाजभाषाविज्ञानाचे स्वरूप स्पष्ट करा.
किंवा
२. 'बहुभाषिकता' व 'द्वैभाषिकता' या संकल्पना स्पष्ट करा.

MAU0325MML601I2: आधुनिक समीक्षा सिद्धांत

१. आधुनिक समीक्षा सिद्धांतांचा परिचय करून द्या.
किंवा
२. 'देशीवाद' ही संकल्पना सोदाहरण विशद करा.

MAU0325MEL601I1: वाङ्मयीन संस्कृती

१. 'समाज, संस्कृती आणि वाङ्मय' यांच्यातील अनुबंध स्पष्ट करा.
किंवा
२. वाङ्मयीन संस्कृतीच्या पारंपरिक घटकांचा परिचय करून द्या.

MAU0325MML601I4 : साहित्यकृतींचे माध्यमांतर

१. चित्रपट पटकथेची बलस्थाने सांगा.
किंवा
२. 'रीटा वेलीणकर ही कांदबरी बाईच्या जातीचं जैविक विच्छेदन आहे' या विधानाची चर्चा करा.

MAU0325MEL601I2: प्रभाव अभ्यास

१. प्रभाव अभ्यास म्हणजे काय ते सांगून प्रभाव अभ्यासाची व्याप्ती स्पष्ट करा.
किंवा
२. 'राजकीय राजवटी' आणि 'सांस्कृतिक सत्ताकेंद्रे' यांचा प्रभावाशी असणारा संबंध स्पष्ट करा.

MAU0325MEL601I5: बोली अभ्यास

१. बोलीभाषेचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
किंवा
२. बोलीअभ्यासाचे महत्व सोदाहरण विशद करा.

MAU0325MML601J3: समाजभाषाविज्ञान

१. समाजात 'भाषाव्यवहार' आणि 'भाषासंपर्क' कसा होतो? ते लिहा.

किंवा

२. समाजभाषाविज्ञानाचा इतर अभ्यासशाखेशी असणारा सहसंबंध स्पष्ट करा.

MAU0325MML601J4: समीक्षा सिद्धांत आणि उपयोजन

१. स्त्रीवादी विचाराची भूमिका 'पावसात सूर्य शोधणारी माणसं' या कथासंग्रहातून कशी मांडली याची चर्चा करा.

किंवा

२. पर्यावरणीय दृष्टीकोणातून 'रिंगाण' या कादंबरीची आशयसूत्रे स्पष्ट करा.

MAU0325MEL601J11: वाङ्मयीन संस्कृती

१. वाङ्मयीन अभिरूची म्हणजे काय ? ते सांगून 'ग्रामीण' व 'नागर' अभिरूचीचे स्वरूप विशद करा.

किंवा

२. मराठीतील 'सत्यशोधकीय साहित्याचा' थोडक्यात परिचय करून द्या.

MAU0325MEL601J12: प्रभाव अभ्यास

१. डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांच्या साहित्याचा आढावा घेवून त्याचा मराठी साहित्यावर पडलेल्या प्रभावाची थोडक्यात चर्चा करा.

किंवा

२. 'सुनीत' व 'गझल' या रचनाप्रकराचा आधुनिक मराठी कवितेवर पडलेला प्रभाव स्पष्ट करा.

MAU0325MEL601J15: बोली अभ्यास

१. बोलीच्या पारंपरिक अभ्यासाचे स्वरूप स्पष्ट करा.

किंवा

२. बोलींचा क्षेत्रीय अभ्यास कसा करता येईल. सोदाहरण विशद करा.